

Агротехнички радови у воћњаку у септембру

Автор(и): Растителна защита ; ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 08.09.2024 Брой: 9/2024

U većini dana prve dekade septembra, agrometeorološke uslove će odrediti temperature iznad klimatskih normi. Tokom prve polovine perioda, prognozira se veća verovatnoća padavina za istočne regione, što će dovesti do poboljšanja vlažnosti zemljišta u gornjim slojevima.

Tokom druge dekade meseca, očekuje se promena agrometeoroloških uslova. U većini dana perioda, prognozira se relativno sniženje temperatura, kao i uslovi za padavine na većem broju lokacija u poljskim oblastima. Očekivane padavine, nakon produbljene suše na kraju leta, poboljšaće stanje gornjih slojeva zemljišta.

Lisni aparat drveća aktivno fotosintetiše, obezbeđujući asimilate za ishranu plodova, diferencijaciju plodnih pupoljaka i akumulaciju rezervnih hranljivih materija. Što se plodovi blagovremenije беру, to su stabla bolje snabdevena hranljivim materijama, lakše podnose niske zimske temperature i normalnije rađaju naredne godine.

U voćnim rasadnicima

Nastavlja se nega semenjača – zalivaju se u slučaju suše i obrađuju. Vodi se računa da se podloge ne izdane. Pregledaju se veze korišćene posle pupanja i, ako postoji opasnost od zarezivanja u tkivo, olabave se. Pupanje (kalemljenje pupoljkom) podloga u jednogodišnjim rasadničkim parcelama završava se najkasnije do sredine meseca. Zemljište u rasadnicima, zbijeno od strane kalemljenja, obrađuje se. Zemljište u dvogodišnjim rasadničkim parcelama takođe se obrađuje.

Nastavlja se čišćenje matičnjaka od atipičnih biljaka. Sada je najpogodnije vreme za identifikaciju podloga.

U voćnjacima

Kako bi drvo dobro otvrdnulo, nega u mladim voćnjacima je usmerena na blagovremeno zaustavljanje vegetativnog rasta. U slučaju produžene suše, međutim, posebno za jabučaste voćke, preporučuje se umerena zalivost.

Počinje berba jesenjih i zimskih sorti jabuka i krušaka. Ubrani plodovi se transportuju i sortiraju.

Vreme berbe plodova mora se pravilno odrediti. Berbenu zrelost plodova možemo odrediti sledećim kompleksom pokazatelja:

- Sila zadržavanja ploda. U berbenoj zrelosti, plodovi se lako odvajaju od rodne drške.
- Pročišćavanje boje pokožice i mesa.
- Čvrstina mesa ploda. Određenom stepenu zrelosti odgovara određena čvrstina mesa ploda. Određuje se penetrometrom.
- Starost ploda. Za svaku vrstu i sortu voća odgovara genetski određen period od cvetanja do berbene zrelosti. Za kasne sorte jabuka to je 130–146 dana, a za kasne sorte krušaka – oko 120 dana.
- Testom sa skrobom. Metoda se zasniva na sposobnosti skroba da se oboji u plavo pod uticajem joda. Pri optimalnoj berbenoj zrelosti, 1/3 do 1/2 površine preseka je obojena u plavo.

Krajem leta, plodovi povećavaju svoju težinu za 1–2% dnevno, stoga veoma rana berba dovodi do značajnih gubitaka. Štaviše, rano ubrani plodovi nemaju tipičan organski kompleks sorte i ne stižu ga tokom posleberbenog dozrevanja. Kod kasno ubranih plodova povećava se procenat oštećenja od fizioloških poremećaja mesa ploda, razvija se brašnasta konzistencija i staklastost.

Plodovi se smeštaju u voćne hladnjače i puni se hladne komore. Prati se pravilno skladištenje plodova. Optimalna temperatura skladištenja za plodove je oko 0 °C, pri relativnoj vlažnosti vazduha od 85–90%. Vazduh u hladnoj komori mora da cirkuliše. Izmena vazduha tokom prvog meseca skladištenja vrši se nedeljno, a kasnije jednom ili dva puta mesečno.

Vrši se berba kasnih sorti šljiva – Strinava, Gabrovska, Angelina. Plodovi oraha se beru masovno, a beru se i plodovi nekih kasnih sorti breskve.

Pred kraj meseca počinje berba plodova badema. Najpogodniji trenutak je kada je mesnata ljuska potpuno otvorena, ali pre nego što se osušila i slepila za ljusku.

U zasadima jagode

Gde je potrebno, zasadima jagode – kako mladim tako i starim – se zaliva. Sadni materijal za podizanje novih zasada se vadi i skladišti. U zavisnosti od vremena sadnje, izdanci jagode se vade iz matičnjaka od kraja avgusta do kraja novembra.

Za jesenju sadnju, vadi se ranije, a za skladištenje u hladnjači i za letnju sadnju – kasnije, ali na temperaturi vazduha ne nižoj od 0 °C. Od biljaka namenjenih za jesenju sadnju, nakon vađenja, uklanjaju se one oštećene od bolesti i štetočina. Preostale biljke se čiste od izdanaka i suvog lišća, vezuju u snopove od 25 ili 50, smeštaju u sanduke ili druge kontejnere i čuvaju do sadnje, vodeći računa da korenje ne presuši.

Biljke koje će se čuvati u hladnjači se vade i defoliraju. Korenje se čisti od prilepljene zemlje protresanjem ili ispiranjem vodom. Biljke se temeljito ovlaže i smeštaju u polietilenske vreće (35–40 x 45–50 cm), po 500 biljaka po vreći. U svaku vreću stavlja se etiketa sa nazivom sorte, klasom i brojem biljaka. Vreće se hermetički zatvaraju i čuvaju na temperaturi od -2 °C. Vlažnost vazduha u hladnjačama održava se iznad 90%.

Sadni materijal jagode – bez bolesti i štetočina

Vrši se jesenja sadnja sadnog materijala u nove zasade. Neposredno pre sadnje, korenje biljaka se skraćuje do svežeg, životnog tkiva, bez preteranog skraćivanja. Da bi se smanjila transpiracija, uklanja se staro lišće. Sadnja se vrši na dubini jednakoj ili nešto dubljoj nego pre vađenja, vodeći računa da korenje nije savijeno i da krunica nije prekrivena zemljom. Zemlja oko biljaka se dobro uleži i zaliva. Za rane rokove sadnje, primenjuje se druga zalivost, a za kasnu sadnju – nakon oko 7 dana. Nakon oko nedelju dana, proverava se prijem i popunjavaju se praznine od neprimljenih biljaka. Do kraja jeseni, zasad se zaliva još 2–4 puta.

U zasadima maline

Matičnjaci se održavaju čistim od korova. Mladi i rodni zasad se redovno obrađuju. Otplodile izdanke se seku, uklanjaju i spaljuju (ako to nije urađeno u avgustu).

Nastavlja se priprema površina za nove zasade.

U zasadima crne ribizle

U uslovima suše, zalivanje ima veoma povoljan efekat. U zavisnosti od potreba, zalivanje se vrši 1–2 puta. Zemljište se redovno obrađuje. Parcele za ukorenjavanje se zalivaju 1–2 puta. Zemljište se obrađuje i održava rastresito i čisto od korova.

Pripremaju se površine za nove zasade – vrši se đubrenje (3–5 t stajnjaka, 80–100 kg superfosfata ili ista količina drugog fosfornog đubriva, 25–30 kg kalijum sulfata ili ista količina drugog kalijumovog đubriva po aru), nakon čega sledi duboka ora (podrivanje).

U zasadima drugih useva

Završava se letnje pupanje kavkaske hurme pupoljcima japanske hurme. Proverava se prijem pupoljaka i, ako je potrebno, olabavljaju se veze.

Nakon što kalemljeni izdanak limuna naraste do visine od 10–15 cm, podloga se odseca bez panja iznad mesta kalemljenja. Zabijaju se mali kolčići za uspravljanje i vezivanje izdanaka.

Nastavlja se berba smokve.

Zemljište u zasadima, semenjačama i rasadnicima južnih kultura održava se rastresito i čisto od korova. Gde je potrebno, redovno se zaliva, posebno za aktinidiju (kivi). Nastavlja se nega zelenih reznica kivija, afine aronije, morske buckine i drugih, postavljenih na ukorenjavanje početkom jula.

Počinja proces otvrdnjavanja. Broj i trajanje zamagljivanja se postepeno smanjuju. Vrš se postepeno provetravanje objekata za gajenje.